

Vízügyi együttműködés

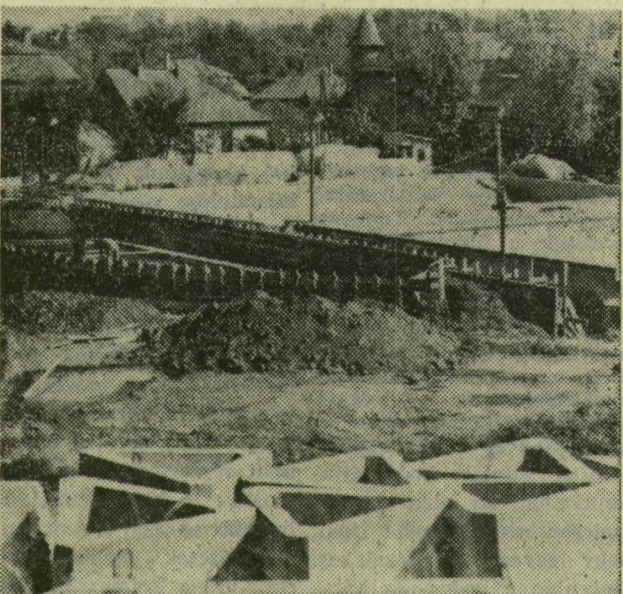
Jegyzőkönyv aláírásával pénteken befejeződött Budapesten a magyar—csehszlovák határvízi bizottság vízminőség-védelmi albizottságának 24. ülése. A tanácskozáson értékelték a határfolyókán 1978-ban közösen végzett vízminőség-vizsgálatokat. Az együttműködés jól bevált gyakorlata szerint a két ország szakemberei rendszeresen figyelemmel kísérik a határvizek tisztaságát, havonta közösen vesznek vízminőségi, egyeztetik az elemzések anyagát.

Elektronikus műszerek

Új típusú finommechanikai és elektronikai berendezéseket állít ki a BNV-n a Gamma Művek. Mint a gyár vezetői pénteki sajtótájékoztatójukon elmondták: termelésükben egyre nagyobb szerepet kapnak az elektronikus műszerek. Nemrég kezdtek meg amerikai licenc alapján a szcintillációs kamerák, svájci cégekkel együttműködve az indukciós áramlásmérők, s ugyancsak amerikai kooperációval a kvarckristályok előállítását.

A Gamma Művek nagy választékban készíti nukleáris műszereket, amelyeket orvosi vizsgálatokhoz használnak fel. A vásáron is látható új szcintillációs kamera gyorsítja és pontosabbá teszi az izotópos orvosi vizsgálatokat. A készülékekhez a Gamma kutatógárdája komplett analízis és adatfeldolgozó berendezést szerkesztett. A kamerát jelenleg még amerikai alkatrészekkel kiegészítve gyártják, de később ezeket is itthon készíthetik majd. A kamerához csatlakozó adatfeldolgozó-rendszert a KGST-országokból beszerzett számítógép-egységekből állítják össze.

Bővül a Ligetfürdő

Szerelik a gyermekmedence betonvasszerkezetét a KEVIEP munkásai

A strandolásra alkalmas idő lendületet adott az újszegedi Ligetfürdő bővítési munkálatainak is. Újszegeden, a Gyapjas Pál utca és a Tisza-gát között folytatják a négy új medence építését a KEVIEP dolgozói.

A medencéket 50 méternél is nagyobb átmérőjű kupola fedi majd, középen egyetlen tartóoszloppal. Alatta két 26 méter hosszú, s 16 méter széles, és két felülvezetben félhold alakú, egyenként 200 négyzetméter alapterületű medence kap helyet. Az egyik téglalap formájú medencét az úszni tudók, a másikat az úszni tanulók használhatják. A körselekre emlékeztető medencéket pedig a gyerekeknek és a gyógyulni vágyó felnőtteknek építik.

A Sportszarnok melletti fedett uszodához hasonlóan feszített víztükre lesz a medencéknek. Mindegyiket színnel feltöltik, s a peremükön átcsapó víz túlfolyókon át jut a tisztító- és forgatóberendezéshez. A folyamatos

cseré a víz tisztaságát és a víztakarékosságot szolgálja.

A KEVIEP munkásai még tavalyelőtt nyáron hozzákezdtek a földmunkákhoz. Az alapozás befejezése után a szerelőbetont öntötték le. Jelenleg csempézésre vár az úszó- és a tanmedence. A gyermek- és a gyógymedence is elkészült júniusra. Ezután látnak hozzá a tetőszerkezet felállításához. A faelemek egy részét már a helyszínen szállította az AGRO-KOMPLEX. A kupola peremét tartó 24 betonpillér helyét nagyrészt már kiasták. A következő napokban sor kerül a betonozásra. Ha az eddigi ütemben haladnak a munkával, jövő tavasszal már fogadhatja a közönséget a négy új medence. Az öltözők kialakítására és a tisztító-forgató berendezés beindítására azonban még várni kell, mert ezek építéséhez nincs elegendő pénz. Így a város jövőre „csak” a 40 millió forintot érő medencékkel lesz gazdagabb.

J. E.

A „pancsoló” nagylány

Azt mondják, szenvedélyes vitatkozó. Az a típus, aki lyukat beszél az ember hasába.

— No, azért nem egészen — mondja nevetve. — Igaz, amit látok, hallok, észreveszek, arról szeretek véleményt alkotni. S engem minden érdekel.

— A paprika mikor kezdte érdekelni?

— Három éve, amikor először voltam az élelmiszeripari főiskolán. Szóltak, van-e kedvem kísérletezni? Mivel mindig szerettem a kímát, meg a „pancsolást”, igent mondtam.

Három évig „pancsolt”, s az eredmények egyre biztatóbbak voltak. Így az országos tudományos diákköri konferencián is ismertette a kísérletét. Kecskeméten a technológiai csoport nyolc dolgozata közül Szofka Katalinét találták a legjobbnak a szakemberek.

— Egy első díjért mit kell csinálni az örlött parikával?

— Vizsgálni. Például a színét.

— Az piros...

— De nem egyformán. Az exportpaprikának is van egy elfogadott színe. A bökkenő az, hogy ránézéssel állapítják meg, ez a szín jó vagy sem. S ahány ház, annyi szokás. Régóta tudjuk, hogy számokkal is lehet jellemezni a paprika színét, csak a hogyan volt a kérdés. Hát ezt vizsgáltuk. Így többes számban, hiszen Halász Norbertné adjunktus kezdetől fogva sokat segített.

— Lehet „mérni” a színt?

— Igen. Még egy nagy kísérlet hátra van, amivel az eddigi eredményeket kell igazolni. Nem hiszem, hogy

valamiben is tévedtünk volna, így bizakodva várjuk az utolsó mérések eredményeit.

— Közeledik az államvizsga.

— Hát igen. S most megyünk egy hétre Bulgáriába.

— Üdülni munka után szoktak...

— Nem pihenni megyünk Plovdivba. Az ottani testvéregetem küldött meghívót egy tudományos diákköri konferenciára.

— Megint a paprika?

— Persze. Képzelteti, oroszul kell előadni a dolgozatot. Még szerencse, hogy nem egyedül megyek, jön Orosz Marika is.

Az, hogy a barátnőjét is említi, jellemző rá. Mondják róla, mindig a közösséget dolgozik. Másokért kiáll, érvel, a KISZ-alapszervezetének a mozgatórugója. Ezért társai másfél éve megválasztották alapszervi titkárnak.

— Mindig jól éreztem magamat a diákközösségben — mondja. — Egy darabig biztos furcsa lesz a megszokott arcok nélkül dolgozni.

— Merre visz az útja?

— Zalaegerszegre. Ott születtem, ott jártam általános és középiskolába.

— Hogyan került Szegedre?

— Bolondulok a kémiaért. Kémia—biológia szakos tanár szerettem volna lenni. De kiderült, hogy akkor fizikából is kell felvételizni, így az élelmiszeripari választottam. Itt kedvenc tárgyaimból kérdezett ki a vizsgabizottság.

— Bejött a tipp?

— Telitalálat volt. A jövő vendő munkahelyemen is

kísérletezni fogok. Vagy a tejtermékek vizsgálata lesz a feladatom, vagy mikrobiológiai kutatásokat végzek. Végül is mindegy. A lényeg az, hogy azt csinálom, amit nagyon szeretek.

Horváth István

A jugoszláv pártküldöttség látogatásai

A Szegeden tartózkodó jugoszláv pártmunkásküldöttség programja tegnap tovább folytatódott. A küldöttség főkereste hivatalában — Berta Istvánnak, az MSZMP Szeged városi bizottsága titkárnak kíséretében — Prágai Tibort, a városi tanács elnökhelyettesét, aki tájékoztatót adott a városban folyó lakásépítésről az V. ötéves tervben. Beszélt Szeged legnagyobb beruházásáról, a második Tisza-híd megépítéséről, továbbá kommunális kérdésekről, a tömegközlekedés fejlesztéséről. A vendégek megtekintették a végrehajtó bizottság tanácskozótermét és a tanács nagytermet.

Ezután a Szegedi Szalámi-gyár és Húskombinátba látogattak a vendégek, ahol Bálint László, a vállalat vezérigazgatója, Lobkovitz Sándor kereskedelmi és termelési igazgató és Kiss Ernő, a vállalati pártbizottság titkárának kíséretében — Prágai Tibort, a városi tanács elnökhelyettesét, aki tájékoztatót adott a városban folyó lakásépítésről az V. ötéves tervben. Beszélt Szeged legnagyobb beruházásáról, a második Tisza-híd megépítéséről, továbbá kommunális kérdésekről, a tömegközlekedés fejlesztéséről. A vendégek megtekintették a végrehajtó bizottság tanácskozótermét és a tanács nagytermet.

A szabadkai pártdelegáció ma, szombaton a déli órákban visszautazik Szabadkára.

Kicsi a világ — mondjuk gyakran, s nem is minden alap nélkül. Főként, ha olykor úrhajóablakból kitekintő kamera képen látjuk jabbá-vá szelidült, kéklő földgolyónkat. Kicsi a világ. Hiszen, amíg nagyapánk többnyire legföljebb ha a szomszéd városba eljuthatott életében néhányszor, ma már milliók magától értetődő, sokszoros élménye, hogy repülőgépen, autón, vonaton falva a távolságokat olykor már-már szinte jelképszenek tűnő határokat lépjen át, ahol csak egy-egy sorompó és néhány formalitás jelzi: immár új országban jár. Kicsiny ez a világ, főként itt, Európában, ahol egy-két napos autóúttal az ember négy-öt ország határát is átlépheti, ha kedve tartja.

1.

Induljunk hát útnak! Hamarosan rájövünk, hogy mégiscsak nagy, iszonyatosan nagy ez a világ. Ahány határ, ahány ország, annyi nyelvvel találkozunk az utas, hogy nyelvi határait elzárkózásra kényszerüljön a többi embertől, hogy itt-ott fölszedegedett kocsmányelv-tudásával boldoguljon, ahogyan tud a mindennapok apróságaiiban, s eleve reménytelen legyen számára emberi-baráti ismeretségeket, kapcsolatokat kialakítani e soknyelvű bábéban, amelyben többnyire csak barátságos gesztusokra és mosolyokra futja a kölcsönös tehetőségéből.

Nyelvek és élmények. Kötődnek nyarakhoz, utazásokhoz. Még mindig előnta víz tiszte, is múlt zagrabi emlékemre, az érdeklődés kínjaira... — Entschudigen sie bitte! Wo finde ich den Sirolina Strasse? És a válaszként, amelyek ugyan érttem: — Nem értem. Talán franciául (angolul, olaszul, horvátul)... Az viszont nekem nem ment. S végre az óriási megkönyömbölés, amikor egy járókelőnek már csak az utca nevet tudtam kiböki kinnomban, s erre megszólalt: — Itt a szomszéd térről nyílik. Jobbra a második...

Igen, így, szüntesztá magyarsággal. S azóta is érem azt a német turistát, akit a napokban sikerült tört nyelvtudásommal utba-igazítanom a Hungária szállóhoz, s alig győzött hálálkodni a sok eredménytelen kérdezősködés után.

2.

Kétségtelen, vannak úgynevezett világnyelvek, vagyis ezért, vagy azért sok ember által beszélt, használt nyelvek. Például, az angol, amelyet vagy egymillió ember beszélhet ezen a világon, ám ezt éppen maugok az angolok veszik a legkevésbé jónéven, mert sokféleképp torzul, változik anyanyelvük. S bár az is igaz, hogy a tudományos információknak is vagy hetven százaléka angolul lát első ízben napvilágot (már csak azért is, mert sok országban eleve angol a tudó-

mányos közlemények jó részének nyelve, például a Szovjetunióban is), de hát ez a tudományokkal foglalkozók belügye, mert egy francia munkással angolul már aligha lehetne szót érteni. Iskolái után évekkal a pohár vizre már neki is alig futná...

Akárhogy is nézi az ember, egyre nagyobb szükség volna egy közös nyelvre. Nem az üzletemberek, a tudomány, vagy a politikusok számára, hanem az embereknek, hogy megérthessék egymást, hogy baráti gesztusokon, mosolyokon túl beszélgetni is tudjanak. S ha aztán a megértésnek ez a nyelve később az üzlet, a tudomány és a politika közös nyelvévé válna... Talán ebből sem lehetnének nagy bajok...

Valaha, a középkorban könnyű dolga volt az utazónak, ha beszélte kora eszperantóját, a latint. Skónyú dolgok volt a fejedelmeknek is tárgyalásaik közben. Nem volt szükségük tolmácsra. Ma pedig az ENSZ költségvetésének jókora része tetetemes fordítói apparátus költségeit fedezi...

Tenni kellene végre valamit. A tudományos-fantasztikus irodalom jövőképeiben mindenütt egy egy-séges világnyelv is helyet kap. Egy szintetikus nyelv, amelyet nem ideológiák (mint a latint), nem hódítások (mint az angolt), s nem turistaöznön pénz-igénye (mint a németet) terjesztenek, hanem mesterséges nyelvként, de természetesen, hiúságokat, gazdasági és politikai prioritásokat nem sérve képes elterjedni a világban. Ilyen nyelv pedig csak egy van: az eszperantó.

3.

Nosza, tanuljunk hát eszperantóul! (?) De hát nyelvet csak céllal érdemes tanulni, s e célt korlátozza a nyelv lassú terjedése a világon. Társadalmi mozgalmakra bízni az ilyesmit nemigen lehet. Még emlékszem neves íróink, tudósaink, művészeink, közéleti személyiségeink több lapban is közzé tett fölhívására, amelyben valamilyen hasznos tettet sürgetnek éppen az eszperantó terjesztése érdekében.

Vajon, miért nem hangzott még el javaslat az ENSZ egyik közgyűlésén valamilyen kis ország képviselőjétől: ajánlják a világszervezet tagállamainak, hogy tíz éven belül tegyék kötelezővé az általános iskolai oktatásban az eszperantó nyelv tanítását, mint első kötelező idegen nyelvet. Vajon miért? Hogy fontosabb dolguk is van a politikusoknak? Éhség, háborúk, feszültségek? Pedig, hát a megértés, az, hogy végre az emberek megérthessék egymást, talán az is fontos dolog. Akár az előbbiektől is...

Szávay István

Üzemlátogatás, termékbemutató

Az MSZMP Szeged Belvárosi IV/A és IV/B alapszervezete, valamint a Hazafias Népfront Belvárosi IV. körzeti bizottsága üzemlátogatást szervezett tegnap, pénteken délelőtt az alapszervezetek tagjainak, s hozzátartozóinak. A résztvevők a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolától kölcsönkaptak páncélos autóbusszal a

Csongrád megyei Tejipari Vállalatot keresték föl, ahol Csápenszki István igazgató mondott tájékoztatót a vállalat munkájáról.

A több mint hatvan látogató ezután megtekintette az üzem életéről készült filmet, majd kóstolóval egybekötött termékbemutatót is ismerkedett a vállalat újdonságaival.